

safety
my priority

DOSSIER

Veilig werken op hoogte
Correct gebruik
van ladders
tijdens de afwerking

Correct gebruik van ladders tijdens de afwerking

Personen of voorwerpen die vallen van hoogte, veroorzaken één op drie dodelijke arbeidsongevallen en ongevallen met blijvende invaliditeit in de bouwsector. Daarmee is het één van de belangrijkste oorzaken van dit soort ongevallen. Tijdens de werkbezoeken stellen veiligheidsadviseurs vast dat meer dan 40% van de ladders of steigers in slechte staat zijn of niet correct gebruikt worden. Hoog tijd voor enkele concrete tips. In dit artikel geven we meer uitleg over het veilig en ergonomisch verantwoord gebruik van ladders.

Elk laddertype heeft zijn voor- en nadelen.

In onderstaande tabel vindt u een samenvatting van de kenmerken van de belangrijkste laddertypes.

EIGENSCHAPPEN	Houten ladders	Aluminium ladders	Stalen ladders	Kunststof ladders
Brandweerstand	Geen	Slecht	Zeer hoog	Geen
Elektrische weerstand	Goed	Slecht	Slecht	Goed
Roestweerstand	Zeer goed	Minder goed	Goed	Zeer goed
Weerstand tegen slijtage	Goed	Zeer goed	Goed	UV-aantasting
Chemische weerstand	Zeer goed	Minder goed	Minder goed	Zeer goed
Weerstand tegen verrotting	Minder goed	Zeer goed	Zeer goed	Zeer goed
Handelbaarheid	Goed	Zeer goed	Slecht	Goed
Onderhoud	Veel	Weinig	Veel	Weinig
Levensduur	Kort	Lang	Minder lang	Lang
Antislipprofielen	Niet noodzakelijk	Noodzakelijk	Noodzakelijk	Noodzakelijk
Kostprijs	100%	Min. 120%	Varieert sterk	200%

De opstelling

Het evenwicht van een ladder hangt grotendeels af van de opstellingshoek. Er bestaan 2 eenvoudige methoden om de juiste **opstellingshoek** van een ladder te controleren.

Eerste methode: een persoon gaat zijdelings tegen de ladder staan, met het scheenbeen tegen de onderste sport. Indien de ladder correct is opgesteld, moet hij met de elleboog de ladderboom kunnen raken wanneer hij de arm buigt (zie figuur 1).

Tweede methode: een persoon gaat met het gezicht naar de ladder staan en zet de tippen van zijn schoenen tegen de ladderbomen. Bij een correcte opstelling kan hij met gestrekte arm de sport vastnemen op armhoogte (zie figuur 2).

Figuur 1

foto: © Constructiv

Figuur 2

foto: © Constructiv

Het beklimmen: de driepuntsmethode

Om een ladder op een veilige manier te beklimmen, moet de gebruiker steeds op **3 verschillende punten** contact hebben met de ladder.

Hij moet m.a.w. zijn beide handen aan de sporten en één voet op een sport houden als hij zijn andere voet verplaatst en twee voeten op een sport en één hand aan een sport als hij zijn andere hand verplaatst.

De lengte

Het is aan te bevelen dat een ladder die naar een hoger niveau leidt, **minstens 1m** boven het te betreden oppervlak uitsteekt.

Contact met de grond

De grond waarop een ladder opgesteld wordt, kan verstevigd worden door gebruik te maken van een **bodemplank**. Hierdoor wordt de drukkracht van de ladderbomen overgebracht op een veel groter oppervlak, waardoor wegzakken verhindert wordt.

De voet van een ladder kan eveneens uitgerust worden met **antislipschoenen**. Voor werken op een niet-horizontale of ongelijke ondergrond (bijvoorbeeld helling, trap) bestaan er ook **hulpstukken**.

De zijdelingse stabiliteit

Door gebruik te maken van een **stabilisatiebalk** (zie figuur 3) of van een ladder met verwijde ladderbomen kan het risico van zijdelings wegglijden geminimaliseerd worden.

Dit kan ook voorkomen worden door op de bovenste steunpunten van de ladder **antislipstroken** aan te brengen.

foto: © Constructiv

Vervoer

Bij het vervoer van een ladder over de openbare weg is de **verkeersreglementering** van toepassing. In ieder geval moet de drager voldoende vrij zicht hebben zodat niemand verwond kan worden. Een ladder wordt daarom zo gedragen dat ze aan de voorzijde **minstens 2m** boven de grond reikt. (zie figuur 4).

foto: © Constructiv

Onderhoud

De kwaliteit van de ladder kan o.a. verminderen door slijtage, ouderdom of blootstelling aan weersomstandigheden. Regelmatig nazicht en degelijk onderhoud van de ladder is dus noodzakelijk. Om het regelmatig onderhoud en de controle van ladders vlot te laten verlopen, is het zinvol om de ladders te nummeren en hiervan een **register** bij te houden. Een degelijke en systematische controle van alle ladders in de onderneming moet minstens 2 keer per jaar gebeuren.

Een **defecte** ladder moet onmiddellijk gemerkt en weggenomen worden zodat ze niet meer gebruikt kan worden. Indien de ladder **niet meer herstelbaar** is, moet zij onmiddellijk vernietigd worden. Indien een ladder hersteld kan worden, gebeurt dit bij voorkeur door de fabrikant zelf.

Controle

Op dit ogenblik stelt de Belgische wet dat ladders regelmatig moeten **gekeurd** worden door een bevoegd persoon. Dat houdt in dat een onderneming haar ladders kan laten keuren door een externe dienst voor technische controle, hoewel dit geen absolute vereiste is.

Volgens de Belgische wet mag een ladder ook gekeurd worden door een persoon die door de werkgever is aangesteld en waarbij deze laatste ervan overtuigd is dat die persoon voldoende kennis en ervaring heeft in verband met ladders om de keuring op een correcte manier uit te voeren. De persoon die een ladder keurt, maakt ook een **verslag** op van zijn bevindingen.

Voor meer gedetailleerde info verwijzen we naar het Dossier 145 ('Het gebruik van ladders en steigers tijdens de afwerkingsfase') van Constructiv.

